

Prof. Ing. Dr. O. Quadrat: *Základy metalurgie kovů*. 1948. Ako 31. sväzok Hokrových technických a dilenských príruček vydal J. HOKR v Prahe. Str. 237, cena broš. Kčs 75.—.

Prof. Ing. Dr. B. Stočes: *Nerostné suroviny*. Diel II. 1947. Nákladom Geologického ústavu Vysoké školy báňské v Ostravě. Str. 555, cena broš. Kčs 360.—.

Prof. Ing. Dr. O. Kallauner: *Názvosloví dopravy a těžby v oboru žárnin*. 1948. Nákladom Československé keramické a sklářské společnosti v Prahe. Str. 111, cena broš. výtlačku pre členov Kčs 50.—, pre nečlenov Kčs 75.—.

HOSPODÁRSKE ZPRÁVY

Vedie: Ing. Dr. M. Marko a Ing. I. Stein.

K ďalšiemu znárodneniu v priemysle.

Na sjazde závodných rád dňa 22. II. 1948 usniesli sa zástupcovia pracujúcich na ďalšom znárodnení. Základným meradlom pre nové znárodnenie je vo všeobecnosti hranica 50 zamestnancov. Hranica doterajšieho znárodnenia pohybovala sa medzi 150—500 zamestnancami. Dostiaľ pracovalo podľa toho — všetky nasledujúce dáta uvádzame podľa stavu v novembri 1947 — na Slovensku v súkromnom sektore 29,5 % činných osôb (bez priemyslu výživy). V celej ČSR percento bolo o niečo nižšie, asi 20 %. V znárodnenom sektore na Slovensku dostiaľ pracovalo 62 % a v ostatnom sektore 8,5 % zo všetkých činných osôb. — V „ostatnom sektore“ sú započítané do novembra 1947 nepridelené konfiškáty, podniky v majetku komunálnych sväzkov, družstiev a štátne podniky. Čo sa týka počtu technických jednotiek, bol podiel súkromného sektora 57,3 %, znárodneného 26,1 % a ostatného 16,6 %. Na jeden podnik súkromného sektora pripadlo priemerne 52,6 činných osôb, na jeden znárodnený podnik 242,6 osôb. Z celkovej hodnoty odbytu v priemysle pripadlo na súkromný sektor, 21,1 %, na znárodnený 71,5 % a na ostatný 7,4 %. Podiel súkromného sektora bol teda asi $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{5}$ z celého priemyslu.

Po ďalšom znárodnení až po hranicu 50 zamestnancov bude rozloženie približne toto: V znárodnenom sektore bude pracovať asi 84,1 %, v súkromnom 7,4 % a v ostatnom 8,5 % zo všetkých osôb činných v priemysle. Pokiaľ ide o počet podnikov bude v znárodnenom sektore 37,5 %, v súkromnom 45,9 % a v ostatnom 16,6 % zo všetkých priemyselných podnikov. Na jeden znárodnený podnik padne priemerne asi 228,6 a na jeden súkromný asi 16,5 činných osôb. Čo sa týka hodnoty odbytu, pripadne na znárodnený sektor asi 86,4 %, na súkromný asi 6,2 % a na ostatný asi 7,4 % z úhrnnej hodnoty odbytu celého priemyslu. Podiel znárodneného priemyslu sa teda podstatne zvýši.

Náš priemysel dostáva novú, pevnejšiu štruktúru. Toto ďalšie

znárodnenie umožní ešte intenzívnejšiu industrializáciu, prehĺbenie a rozšírenie plánovania, dokonalejšiu hospodársku i technickú spoluprácu jednotlivých sektorov a dôkladný prehľad v našom zahraničnom obchode.

Najmä v stavebníctve znamená znárodnenie rozhodujúci prelom. Znárodnenie konečne umožní vhodnú organizáciu, zmodernizovanie a zmechanizovanie nášho stavebníctva, jeho postupné prevedenie na bázu priemyselnej veľkovýroby. Znárodnením odstráni sa vlažný, často nepriateľský postoj mnohých súkromnokapitalistických podnikateľov k budovateľským úlohám nášho štátu, znemožní sa ich koristenie, odstránia sa čierne stavby a čierne mzdy, ktoré rozvracely naše plánované hospodárstvo.

Aj v ostatných sektoroch, najmä v textilnom, odevnom, v kovo-priemysle a v priemysle stavebných hmôt nastávajú značné presuny. V priemysle drevárskom a piliarskom umožní ďalšie znárodnenie očistiť drevárstvo od kšeftárstva s drevom a previesť hospodárenie s našou najcennejšou surovinou — drevom — na vyšší stupeň jeho zhodnocovania chemickým a mechanickým spracovaním.

(Ing. S. Takáč vo Výstavbe Slovenska č. 3.)

Slovenský priemysel, včítane priemyslu stavebného, mal k 1. januáru t. r. 193.733 zamestnancov a za rok činil prírastok 39.667 osôb. Bez priemyslu stavebného pribudlo v priemysle 23.792 osôb, lebo počet zamestnaných činil 166.117 osôb proti 142,325 k 1. januáru 1947.

Chemický priemysel na pražskom jarnom veľtrhu: Záujem o výroby chemického priemyslu bol o niečo menší než pri poslednom veľtrhu. Najväčší záujem bol o organické a anorganické farbivá, priemyselné farbivá všetkých druhov, o smalty, fotopapiere a filmy, o laboratórne chemické výrobky a menší záujem o farmaceutické výrobky. Domáce objednávky mali prevahu nad exportom. Tu treba poznamenať, že cudzina dáva väčšinou svojej celoročné objednávky priamo a na veľtrh prichádzajú zahraniční návštevníci len aby sa soznámili s novinkami. Veľtrh prispel k nadviazaniu niektorých nových spojení. Uskutočnily sa aj niektoré exportné obchody, menovite pre Francúzsko, Holandsko, Belgicko, Švajčiarsko a Maďarsko. Belgicko objednalo naftalen. Najľahšie predávame do štátov, ktoré nechcú kupovať za doláry, libry alebo švajčiarske franky.

ČSR: V novembri minulého roku bol v San Nicolase v Argentíne položený základný kameň na stavbu veľkého liehovaru spoločnosti Destileria Argentina de Alcohol Anhidro S. A., ktorého výrobné zariadenia dodajú Škodove závody n. p. v Plzni. Podnik, ktorý z kukurice bude vyrábať alkohol, bude najväčším svojho druhu v celej Južnej Amerike.